آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سی‌نین اورقانی

نمره ۵۸ (۳۴۷) ایکنجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله اداره اولونور
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۳ شنبه ۲۱ آبان ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰ ریال
۶	آیلیغی	۶۵ »
۳	»	۳۵ »
۱	»	۱۲ »

انجمن‌لر نماینده‌لری

و فرقه آقتیولرینین اشتراکی ایله تشکیل اولان جلسه

خلقیمیزین آذوقه‌سی تماميله تهیه اولونمیشدر

بوتون جاری و اجتماعی مسئله‌لر باره‌سینده جدی تدبیرلر گورولمیشدر

یکشنبه گونی ایالتی انجمنین و اطراف انجمنلری و فرقه آقتیولری‌نین اشتراکی ایله بیر جلسه تشکیل تاپیب گونده‌لیك جاری مسئله‌لرین باره‌سینده لازملی مذاکره‌لر عمله گلدیکده مثبت نتیجه‌لرالده ائدیلدی

ایندی خلقمیز چوخلی سیاسی و حیاتی مسئله‌لرله اوز - اوزه گلدیگیندن اونلاری ایچون معین بیرتا کتیك وهدف و تکلیف تعیین ائتملی ایدی. بونا گوره بو جلسه بو کیمی مسئله‌لری حل ائدیب و هر جهتدن نگرانچیلیغی آرادان قالدیراراق اساسلی مسئله‌لرین باره‌سینده قطعی قرارلار آلدی . او جمله‌دن غله محصولاتی‌نین توپلانماسی‌نین موقتیت‌له باشا چاتدیغی حقینده اطراف نماینده‌لری گزارش وئردیلر گلن ایلین اکینیله جك محصوللارینین سویه‌سینی یوکسلتمك ایچون جدی تدبیرلر گورولدی .

آذربایجان ایچه‌ریسینده داها آذوقه جهتیندن هیچ بیر نگرانچیلیق اولمایاجاقدر .

ایندی قارشی‌میزدا دوران مسئله یالنز گلن ایل ایچون اکین اکمك و بوللی غله محصوللاری‌اله گئتیرمکدن عبارتدر .

بو باره ده قراره آلیندی که فرقه تشکیلاتلاری و یئرلی انجمن‌لر لازملی تدبیرلاری یئرلارین طلباتی ایله تطبیق ائدرك حیاته کئچیرسینلر . آنجاق کندلی یولداشلاریمیز اوزلری بو ساحه‌ده هامودان آرتیق جدیت ائتملی و فعالیت گوسترملی درلر . کندلی‌لر بیلملی درلر که ایندی بوتون خلقمیزین آغیر زحمتلره قاتلاشدیقلاری کیمی اونلاردا اوزلرینین گله‌جك خوشبخت حیاتلارینی تامین ائتمك ایچون بعضی زحمتلره قاتلاشمالی درلار .

جلسه‌ده ۲۳ خرداد ۱۳۲۵ ده تهران ایله آذربایجان آراسیندا عمله گلمیش موافقت‌نامه‌نین قالمیش ماده‌لرینی حیاته کئچیرمك ایچون طهرانا گئتمیش قومیسیون هیئتی گزارش وئردی. هابئله بوتون لازملی مسئله‌لرین و گله‌جك وظیفه‌لریمیزین باره‌سینده مفصل صورتده بحث اولوندی . بیز بوندان صونرا تشکیلاتیمیزی داها آرتیق محکم‌له‌دیب و فرقه‌میزین گوستریشی و رهبرلیگی ایله فعالیتیمیزه دوام وئره‌جه‌ییك .

یوگوسلاویادا سئچگی

یوگسلاویانین یئنی قانون اساسی موجبنجه مؤسسلر مجلسی ایچون یوگسلاویانین ۲ ناحیه‌سینده سئچگی باشلانمیشدر . سئچگی چوخ آراملیق و قیزقینلیقلا جریان تاپمیشدر بئله‌که‌ی رای وئرمك حقینه مالك اولانلاردان یوزده ۹۰نی رای وئرمیشلر. سئچگی‌لرین گئدیشیندن دیمك اولار که بو سئچگی‌ده خلق جبهه‌سی چوخ بویوك اکثریت قازاناجاقدر .

دورت بویوك خارجی ایشلر وزیری جلسه تشکیل وئره‌جکلر

قرار اولموشدر که بو گون دورت بویوك دولت خارجی ایشلر وزیرلری رومانیا ایله باغلاناجاق صلح معاهده‌سی ایچون جلسه تشکیل وئرسینلر. هابئله بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی‌نین سیاسی کمیته‌سی بو گون جلسه تشکیل وئرمه‌گینی قراره آلمیشدر .

عربلر اتحادیه مسئله‌سی شمالی افریقا دا

محاربه‌دن صونرا شمالی افریقادا اولان فرانسه مستملکه لرینده ملی حرکات گئنیشلنمکده‌در تونس و خصوصیله مراکش خلقلری بویوك و قدرتلی بیر ملی نهضت یاراتماغا موفق اولموشلار. الجزیرده‌ده سیاسی عنانره گوره ملی حرکات گوستریان ایکی اولکه کیمی توسعه تاپمامیشدر . محاربه نتیجه‌سینده وجوده گلمیش بو نهضت فرانسه دولتی‌نین داخلی وخارجی سیاستینده بویوك تاثیر بوراخماقدادر .

بو کیفیت فقط شمالی افریقا دا یوخ بلکه فرانسه اوزاق شرق مستملکه لرینده ده گورونمکده‌در . تونس ده مهمانخانه نین ایشچی لریندن بیری منی شهرین بویوك بیر مرکزینده قورولموش یغنجاغا آپاردی . بورادا تونس خلقی نین هر طبقه‌سیندن گورمك

صلح اوغروندا

فریدون ابراهیمی

-۳-

ممکن ایدی . ناطقلر فرانسه دولتینین استعماری سیاستینه صون قویماق و مستقل بیر اولکه یاراتماق باره‌سینده دانیشیردیلار . عرب دیلینده روزنامه ، کتاب ومدرسه طلب ائدیردیلر . اونلارین بوتون طلباتی‌نی منطقی گوردوم ولی بیر مسئله منی فوق‌العاده متاثر ائتدی : بو نهضتین باشچیلاری خلقین ملی تمایلاتیندن استفاده ائده‌رك ، فرانسه استعماری سیاستینه قارشی عصیان ائتدیگی حالدا تونس خلقین آیری بیر استعماری سیاستین قوجاغینا آتماقدا ائدیلر . اونلارین هدفی تونسی عربلر اتحادیه سینه ضمیمه ائتمك ایدی. بیلدیگینز کیمی عربلر اتحادیه سی حقیقتده ملی وضد استعماری بیر حرکت یوخ بلکه امپریالیزمین عرب اولکه‌لرینده نفوذین محکم‌لندیرمن بیر جریان در . عربلر اتحادیه سینین باشچیلاری خلقلرین ساده احساساتیندن استفاده ائده‌رك اوز منظورلارینه چاتماقدان اوتری هرجور تبلیغات ائده‌بیلیرلر .

من تونس ده اولارکن کوتله ایچریسینده گئنیشلنمکده اولان ملی و ضد استعماری حرکتدن سوویندیم اما حال حاضرده‌کی ضعیف فرانسه استعماری سیاستی نین یرینه قدرتلی بیر استعماری سیاستین ظاهر اولماسیندن ، نگرانلیقیمی گیزله‌ده بیلمدیم .

پاریسده اولارکن فرانسه مطبوعاتینن مستملکه لرده وجوده گلن ملی حرکات باره‌سینده یازدیقلاری مقاله‌لری علاقه ایله اوخویوردوم . بورادا هند و چین مسئله‌سی و فرانسه دولتیله « هوشی‌مین » آراسینداکی مذاکرات و امضاء اولونان مقاوله‌نامه باره‌سینده بحث ائتمگه کافی فرصت اولمادیغینا گوره ، فقط مراکش مسئله‌سی حقینده دانیشماق ائستیرم .

بیلدیگینز کیمی مراکش ده همیشه فرانسه اشغالچیلاری علیهنه اوزون مبارزه‌لر جریاندا ایدی. « آسونسیون » آداسینه سورگون ائدیلمیش عبدالکریمین فرانسه استیلاسینه قارشی مبارزه‌لری اونودولمامیشدر .

۱۹۱۲ نجی ایلده « الجزیراس » معاهده‌سی موجبنجه فرانسه دولتی

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

احمد - احمد

چین‌ده‌کی وضعیت حقینده

چین ده ، آمریقا حکومتینین مساعی و عملی مداخله‌سی اثرینده سیاسی وضعده یاخشیلیغا دوغرو هیچ بیر تحول گوزه چارپمامقدادر .

چین مرکزی حکومتینی دیکتاتورجاسینا الده ساخلایان « گومین‌تانك » فرقه‌سی و اونون دیکتاتور رهبری ژنرالیسم چیانکایچك آمریقا سرمایه‌دار محفل لرینین مادی و عملی یاردیمینا دایاناراق ، چین‌ده دموقراتیك و عادی وضعین قورولماسینا بویون اکمك نیتینده دگلدر .

اساسا ژاپونیا ایله محاربه بیتدیگدن صونرا، چین اقتصادی جهتدن آمریقان مستعمره‌سی حالینا گتیرمك ایستین آمریقان امپریالیسم سیاستی، چیانکایچکی تقویت ائتمگه و چین دموقراتیق قوه‌لرینی ازمگه باشلامیشدر چین ده قالان ژاپونیالی عسکرلری خلع سلاح ائتمك بهانه‌سی ایله بو اولکه‌یه گلمیش اولان آمریقان اوردولاری ، عملی صورتده چین دموقراتیك قوه‌لری علیهنه مبارزه‌یه گیریشمیشلر .

محاربه بیتدیگدن صونرا نظامی و اقتصادی جهتدن چوخ ضعیف دوشموش اولان « گومین تانق » حکومتی قومونیست لر ایله بیر موافقت عقد ائتمگه راضی اولدی .

۱۹٤٦ نجی ایل فوریه سینده امضالانان بو معاهده موجبنجه چین ده داخلی محاربه‌یه صون قویولمالی ، قومونیست لرین و چین دموقراتیك اتحادیه‌سی‌نین اشتراکی ایله بیر موقتی حکومت قورولمالی و بیر مؤسسلر مجلسی چاغیریلمالی ایدی .

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

فتحی خشگنابی

شهریمیزده اولان ملی مؤسسه‌لر

دوغوم ائوینده ۳ آیدان آز بیر مدتده ۱۹۵ نفر اوشاق دوغولمیشدر

دوغوم ائوینده مریض و دوغان قادینلار ایچون ۱۵۰ تختخواب، داخلی و جراحلیق قسمتی، دوغوم یئری، خسته‌خانه ، ماماليق فاکولته‌سی

شیرو خورشید خسته‌خانه‌سی یا خلقین امید ائوی

۶۰ تختخواب - داخلی، جراحلیق، برق دستگاهی ، لابراتوار

شیروخورشیدین نزدینده اوشاقلار ایچون دوزه‌لمکده اولان خسته‌خانه

تربیه ائوی

خسته‌خانه - قرائتخانه - یاتاق یئرلری - دواخانه

نقطه نظره‌ن ده‌رین بیر احترام و تقدیس حسی درك ائدیر . ایندییه قدر ایشین سوبوق گئجه‌لرینده چیلاق ، کومورسیز ، چراغسیز ، خوراك سیز بیر چوقلی فقیر عائله لرده دوغوم ایشلری اوزوئرمیشدر، میللرجه اشکنجه و یوخسوللیق ایچه‌ریسینده دوغولمیش

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

دوغوم ائوی

نهضتیمیزدن بوطرفه بوتون آذربایجان دا خصوصیله تبریزده خلقین احتیاجلارینی تامین ائتمك ایچون چوقلی ملی موسسه‌لر شهرت ایچون دییل خلقیمیزین ان مهم احتیاجلاری و طلباتی اساسی اوزه‌رینده ظاهره چیخیب و ایندی اونلارین اختیاریندا قویولمیشدر .

بو موسسه‌لردن بیری تقریبا ایکی آی بوندان قاباق تشکیل تاپمیش دوغوم ائویندن عبارتدر .

کئچن پنجشنبه گونی صحیه رئیسی آقای دکتر اورنگی ایله بیرلیکده دوغوم ائوینه ، شیروخورشید خسته خانه سینه و تربیه ائوینه گئتمیش ایدیك .

دوغوم ائوینده بیرنئچه دوغموش و یا دوغماقدا اولان و مریض قادینلار وار ایدیلار . اونلارین استراحتی ایچون لازملی وسیله‌لر هر جهتدن موجوددر . بورادا (۱۵۰) تختخواب دوغان و مریض قادینلار و دوغولمیش اوشاقلار ایچون تمیز ملافه‌لر و دوشکلر، تمیز اوطاقلار حاضرلانمیش و مراجعه ائده‌نلرین اختیاریندا قویولمیشدر .

بورادا آدام آروادلارین نسلی آرتیرماق اوغروندا قاتلاشدیقلاری زحمتلرین نه کیمی چتین اولدیغینی دوشونورك قادینلارا قارشی اجتماعی

پازان . م . س . و

هانکی سینین دعاسی بیزه نجات ویردی؟

اورقستر « اشتراوس » ین پارچالارینی بیر بیری نهایت مهارتله چالیردی .

بعضی لرین آغزلاری تئز - تئز آچیلیب و رنك - به رنك ایچگی لر باده لره دولوب و بوشالیردی .

یولداشلار اولدوقجا خوش و اولدوقجا شاد ایدیلر .

اورقسترین چالدیقی هاوالارین آراسیندا جوان یولداشلارین اوجادان گولمك سسلری ائشیدیلیردی .

سالونون اورتاسیندا و گوشه و بوجاقلاریندا قوناقلار جرگه - جرگه اوتوروب وخصوصی صحبتاره مشغول ایدیلر .

قالانی ۲ نجی صحیفه‌ده

آذربایجان رادیوسندان

آلبانی و یونان عسگرلری آراسیندا ووروشما

آلبانی ایله یونان سرحدلرینده آلبانی و یونان عسکرلری آراسیندا یئنی‌دن ووروشما اوز ویرمیشدر . بو ووروشما یاریم ساعت دوام ائتمیشدر بوتونلا ینده یونان حکومتی آلبانی خلقی علیهینه اولان اوز یارامازتجاوزلارینه دوام ویریر .

آلمان سلاحلی قوه‌لر باشچیلاریندان دوتولمیشدر

فاشیست آلمانیاسینین سلاح لی قوه‌لرینین باشچیلاریندان اولان « فرمان رخ نینق » دوتولوب نورمبرك‌دا زندانی اولموشدر .

بلغارستان مجلسی نین آچیلیشی

نوامبرین ۷ سینده ساعت ۱۲ ده توپلاردان آچیلان ۲۱ آتش واسطه

دنیا خبرلری

صباح بلغارستان مجلسی نین رسمی آچیلیشی یئدیریلمیشدر . بومناسبتیله بلغارستان باش وزیری کمین‌غورکی بیرقیسانطق سویله‌ییب و صونرا مجلس اوزرسمی جلسه‌سینی تشکیل ویرمیشدر .

آمریکا دولتی آلبانیادان ایکی هیئتینی چاغیرمیشدر

آمریکا دولتی آلبانیادا اولان ایکی هیئتی نی گئری چاغیرمیشدر بونون سببی اودور آمریقا طرفیندن آلبانی خلقینین منافعیله اویغون اولمویان پیشنهادلار آلبانیا دولتی طرفیندن قبول اولمامیشدر .

فرانسادا سئچگی باشلانمیشدر

دونن سحر ساعت ۸ دن فرانسه مجلسینین سئچگیلری باشلانمیشدر . سئچگی لرین گئدیشیندن آنلاشیلدیغنا

بقیه سی ٤ نجی صحیفه‌ده

اول صفحه‌دن بقیه

بیر طرفده نئچه نفر جوان قیزلار و اوغلانلاردان اوتوروب و شعر و ادبیات سوزلر ایله اوز محفل لرینده بیر ادبی منظره ویرمیش‌ایدیلر ، باشقا طرفده ده من اوچ نفر باشقا یولداش‌لار ایله سیاسته قاریشیب و ایراندا اولان مختلف فرقه‌لر حقینده دانیشیردیق .

سوزینی تابغه بیلن فرنگی مآب یولداشیمیز آزادیخواه فرقه‌لرین ائتلافیندان صحبت ایده‌رك گله‌جك انتخاباتا باره‌سینده اظهار عقیده ایتمگه باشلامیشدیر ، او ، بیر سیاسی قیافه اوزیله دوروب وقوام‌السلطنه‌نین صون لطفی (دیمه‌لی انتخابات میدانیندا گوتوردوگی) ایلك آددیمی حقینده دانیشارکن دییردی : « بو گی ایران دموکرات فرقه‌سی ۱۵ نجی مجلسدن آزادیخواه عنصرلردن تشکیل تاپاجاغینی سویله‌ییب و صونرا دا بو نظریت تامین ایدیله‌سینی او فرقه‌نین قاندیدلرینین سئچیلمه‌گینده بیلیر و اونون حیاته کئچیرمکینی خلقدن طلب ایدیر ، بو بیر (دیکتا دموکراسی) آدلی رژیم دیر » .

یولداشلار بو اصطلاحین ایشیدنده‌ن صونرا اوجادان گولوب ، صونرا بو قراره گلدیلر که ، دوغرودان دا هیچ اوزاق دگل ایران دموکرات فرقه‌سی دولتین نفوذیندن استفاده ایدیب و انتخاباتدا آرزو ایتدیگی اکثریتی اله کئچیره . دیگر طرفدن حقیقی آزادیخواه فرقه‌لرین بیرلشمه‌لری بو دیکتا دموکراسینین قارشیسینی آلماقدا بویوك رول اوینایاجاقدر .

بو سیاسی مانورلار نئچه دقیقه بیزیم فکرلریمیزی مشغول ایدیب و صحبتیمیزی قیردی .

بوردا بویوك میزین دوره‌سینده اوتوران شاعر و ادیب قوناقلارین‌دا شعرلری قورتاریب و بیر قوجامان یولداشین سوزلرینه نهایت مراقلا قولاق آسیردیلار .

بیز ایسه اختیارسیز اونلارا توجه ایدیب و اونلارین صحبتلرینی ایشیتمه‌گه مشغول اولموشدیق .

او قوجامان کیشی ، که اونون ساری آقارمیش توکلری و دوداقلاری‌نین گوشه‌سینده دوشموش چوروك قیریشیقلار بیر دنیا تجربه‌دن حکایت ایدیردی ، اوز حیاتنین مختلف حادثه‌لریندن و ایتدیگی سفرلردن نقل ایده‌رك دییردی :

اشتباه ایتمه‌یین ، او یازیقلار بیر دیریونجا چوره‌ك‌دن باشقا بیر شئی ایسته میرلر . یعنی ، نه اینکه ایسته‌میرلر بلکه اونلار هله اوز یاشایشلاری داغلارین دالیسیندا باشقا بیر آدامسلارین اولدوغونی بیلمیرلر . اونلار هله اوز چادرلاریندان و قویونلاریندان باشقا بیر عالمه و اوز محیطلریندن و اورادا جابرانه حکومت ایده‌ن خانلاردان کنار بیر محیط و رژیم تانیمیرلار . من اوزوم گوزومله گوردوم که ، بیر قشقائی تفنگچیسی تفنگینی امتحان ایتمك عنوانیله بیر نفر یازیق چوبانی وروب اولدوردی . و بو ایشی‌ده بیر عادی ایش تصور ایدیردی .

ایندی ، بونیلا برابر اونلار اوز لرین تحریکی و نئچه نفر نئودالین باشچیلیقیله ایجاد ایتدیکی قتل وغارتی ملی نهضت آدلاندیریرلار .

— نه ایله مك اولور ، بو جورلردای ...

— نه ایسه ... بونی دیمك ایسته‌میردیم ، نظریم اومسافرتده اوز ویره‌ن حادثه‌نی شرح ویرمك ایدی که سیز گوره‌سیز او خراب یوللاردا ماشینین بیر کیچیك حرکتی و شوفرین بیر کیچیك غفلتی بیر لحظه‌ده نئچه اولومی

هانکی‌سینین دعاسی بیزه نجات ویردی؟

مجسم ایتدیریر .

آقا ، ماشین او یوروخ - یوروخ یولدان سرعتله آشاغا ینیردی ماشینیمیز بویوك (اینترناش) لاردان ایدی ، بو گی ده بنزین ایدی .

شوفر بیر نفر قارا هندی ایدی که گاه دییردی مسلمانام گاه دییردی هندویام ، هردم بیرده دییردی مسیحی‌یم .

من اونون یانیندا اوتوروب و الیم قاپونین دستگیره‌سینده ایدی که اگر بیر خطر اولسا تئز اوزومی ائشیگه آتام .

منیم یانیمدا اوتوران شوفرشاگرد ده من مسلمان ایدیك و بونا گوره چتین یئرلرده آللاهی چاغیریر ایدیك .

اما شوفریمیز که هردم اوزینی بیر مذهب ده معرفی ایدیردی بیزیم آللاها و امامه متوسل اولدوغیمیزدان عصبانی اولوب دی یئردی : « سیزین کافرلیقیزین خسارتی آخر منی‌ده اولومه ویره‌ر ، سیز که یالواریر سیزیز منه یالوارین ، منیم دینیمه ایمان گتیرین » .

او شوفر رولوت اوز الینده اولدوغونا آرخالانا‌راق بیزه تاپیغات ائدیردی و عین حالدا ماشینی چوخ سرعتله سوروردی . آقا ، گوزونیز یامانلیق گورمه‌سین : بیروقت گوردوك ماشین دره‌نین قیراغینده‌دا و رول دا شوفرین الیندن چیخیب‌دیر : من و شاگرد فورا اوزومیزی آتدیق آشاغییا ، ولی ماشین شوفر ایله برابر دره‌نین دیبینه گئتدی .

* * *

آقای مدیر ... او قوجامان قوناغین صحبتی بورایا چاتاندا بیردم بیزیم جرگه‌میزده‌ن بیریسی دیدی :

« یولداشلار بو اتفاق اوزی بیر درس‌دیر ، چوخدا رولون الده اولدوغی قطعی موفقیتین شرطی دگل ، بلکه پاك اوره‌ك وایمانلا آدام اوز ایشینی اعتبارلی و محکم دوتارسا ، آدام دره‌یه دوشمز . »

یولداشلاردان بیریسی دیدی : دیمه‌لی دستگیره بعضی وقتلر اهمیتی روولدان آرتیق راق اولار .

اداره‌میزه گلن

مکتوبلارین خلاصه‌سی

آقای عباس میرزائی دربانی « آذربایجان روزنامه‌سی یا خود بیر خوش خبر مژده‌چیسی » عنوانلی مقاله‌سینده « آذربایجان » روزنامه‌سینین بویوك موفقیتلرینی و اونون خلقیمیز طرفینده‌ن چوخ صبرسیزلیکله و هوسله آلنیب اوخونماسینی و اوز سیوبملی آنا دیلینده یازیلدیقیندان اوخودوقلارینین هاموسینین یاخشی یاشا دوشمه‌کلرینی قید ایتمیشدیر .

دیگر طرفده‌ن روزنامه‌نین حقیقی بیر دموکراتیك روزنامه اولدوغونی قید ایده‌رك یازیر که گئچمیشده هیچ کس اوز فکرینی و آرزوسینی روزنامه‌لرده یازا بیلمه‌زدی ایندی هر کس ایسته‌ك و آرزولارینی « آذربایجان » روزنامه‌سینده یازیب خلقیمیزین نظرینه یئتیریرلر اودور که هامو بو روزنامه‌نی بیر خوش مژده‌چی کیمی حساب ایدیر .

آقای علی دیبائی « بدن تربیه‌سی حقینده » مقاله‌سینده آذربایجان خلقی‌نین ملی نهضتدن سونرا الده ایتدیگی بویوك و تاریخی موفقیتلردن بحث ایده‌رك یازیر که بدن تربیه‌سی خلقیمیزین ساغلاملیغی ایچون ان بویوك بیر واسطه‌دیر . بدن تربیه‌سینده‌ن داها چوق و دگرلی استفاده ایتمك لازمدر . اونا گوره ، معارف اداره‌سی بو ایشه داها آرتیق کومکلیك ایدیب بدن تربیه‌سینی خلقیمیزین آراسیندا انکشاف ایتدیرمه‌لیدیر . بدن تربیه‌سیده خلقیمیزه و نهضتیمیزه لایق بیر شکلده اولمالیدیر .

قهرمان زاده

یازیچیلاریمیزین و شاعرلریمیزین

قارشیسیندا دوران بویوك مسئله‌لر

ملی نهضتیمیزدن صونرا اولکه‌میز هر بیر ساحه‌ده انکشاف ایلدیگی کیمی معارف‌مدنیت ساحه‌سینده داها‌دا قاباغا گلمیشدیر . اینجه صنعتلر اوجاغی ملی اورکستر ، دولت تیاتری و شاعرلر مجلیسی کیمی خلقیمیزین بدیعی ذوقونی تمثیل ایده‌ن اوجاقلار یارانمیشدی . البته بو اوجاقلار فرقه‌میزین دوزگون سیاستی و اراده‌سی ایله عمله گلمیشدیر ارتجاع دولتلرین ۲۰ ایلده گوره بیلمه‌دیکی ایشلری فرقه‌میز خلقیمیزین یاردیمی ایله بیر ایلده حیاتا گیچیرمیشدیر . آذربایجان‌دا یاشایان قارداش ملتلرین باغلی دیللری آچیلاراق اونلاریندا اوزلرینه مخصوص روزنامه‌لری معارف‌ولری و شاعرلری یاراندی .

۲۱ آذر نهضتیندن صونرا اولکه‌میزده بیرچوق قدرتلی شاعرلر و یازیچیلار قارا بولوت آلتیندان چیخان اولدوز کیمی پاریلداماغا باشلادیلار .

شاعرلر و یازیچیلار جمعیتین قاباقچیللاریدر اونلار خلقیمیزین دردلرینی یازماقلا فرقه‌میزین بوگونکی سیاستینی لایقنجه اوگره‌نیب اونون اطرافیندا بدیعی اثرلر یاراتمالیدرلار . فرقه‌میزین سیاستینی حیاته گئچیرمك ایچون اونون طلبلرینی دوزگون صورتده یئرینه یئتیرملیدرلر .

شاعر و یازیچیلاریمیز مجرد اثر یازماقدان اوزاقلاشمالیدیر . هیچ بیر زمان بشر حیاتیندان کناردا یارانمیش ادبیات خلقیمیزین دردینه چاره ایده بیلمز . تاریخ او شاعر و یازیچیلارا گوزل قیمت‌ویریر و اونون اثریندن آیدا‌لر یارادیر که ، اوشاعر ویازیچی اوز محیطنی دوزگون و بدیعی‌صورتده قلمه آلیب گوسترمیش اولوب اونلار اوز موضوع‌لارینی حیاتدان آلاراق زنگین و بویالی قلملر ایله یازیب نظره چاتدیرمیشدر . بیزیم گنج شاعر و یازیچیلاریمیزدا یازدیقی اثرلرینی حیاتدان آلمالی اونی بدیعی صورتده یازمالیدر .

بو او دیمه‌ك دگل که حیاتدا‌هیچ بیر اهمیته حایز اولمایان حادثه‌لری اولدیغی کیمی یازیب خلقمیزین نظرینده جانلاندیرماقدان عبارتدر . هر بیر حیاتدان موضوع آلیرکن اونی سئچملی و محیطه اویغون صورتده خلقیمیزین منافعینی گوده‌ن بدیعی‌اثرلر یاراتمالیدر .

بعضی شخصلر ایله گمان ایدیرلر که حیاتدا اولان بوتون دانیشیقلاری ، حادثه‌لری عینی‌ایله گتیریب قلمه آلیرسا ، او اوز موضوعلارینی حیاتدان گوتورمیش کیمی اولور . بو تماملیه یانلیش بیر فکردر . بوجور ادبیات بیزیم اوخوجیلاریمیزین وقتنی آلار و مثبت نتیجه ویره‌بیلمز ، اوخوجیلاری ادبیاتدان نفرتلندیره‌ر و اوزاقلاشدیرار .

شاعرلر و یازیچیلار اوز اثرلرینده درین مضمون و گوزل بدیعی جمله‌لر ایشلتملی‌در . من بورادا حکیم نظامی‌نین « قوجالیق » آدلی شعریندن بیر نئچه نمونه گتیرمك ایله گوسترملی‌یم که قیلاسیق شاعرلرین اثرلرینی دونه‌دونه اوخویوب اونلارین صنعتلریندن استفاده ایتسینلر . حکیم نظامی یازیر :

« آغ توکلردن قاریقیلدی باشیم اوسته قالاندی ،
وجودیم بیر چارداق کیمی یاتماسین الماندی ،
داغ باشیندا قاراولاندا اریدیکجه سوکلر ،
گوزلریمدن آخان یاشین سیبیدر بو مگر ؟ »

بوشعرینده حکیم نظامی نه قدر درین مضمون گوزل بدیعی جمله‌لر ایشله‌تمیشدر . او ساچلارینین آغارماسینی داغ اوسته‌نه دوشنی قارا بنزه‌تمیش و یاز زمانی قار تدریجا اریدیکی کیمی ، اونوندا باشی آغاردیقجا گوزلریندن دامچی - دامچی سو آخدیقنی گوزه‌ل اناده ایله یازمیشدی . بوندان علاوه او همان شعرینده بوجوریازیر :

« حسرت ایله بولوت کیمی سو یاغدیردیم اوزومدن ،
جوانلیغیم شیمشك کیمی نه‌تئز گئچدی گوزومدن ،
جوانلیغی بولداسالدیم نه گزیرسه‌ن سوروسان بیلیم اگری جوانلیغی آختار برام هرزمان »

بو قاریداکی مثاللاردان آیدین اولور که بوداهی صنعتکار نظامی . اوز اثرلری اوزرینده نه قدردرین معنا و گوزه‌ل بدیعی بیر قدرت ایشله‌تمیشدی . بیزیده شاعرلریمیز و یازیچیلاریمیز بو کیمی صنعت اوستالارینین اثریندن استفاده ایده‌رك بدیعی ادبیات یاراتمالیدیرلر . اونلار اوز اثرلری اوستونده ایشله‌مکی عادت ایتمه‌لی و خلقمیزین طلبنی اودییه بیله‌جك اثرلر یازمالیدیرلار بعضی زمان شاعرلریمیزین یازدیقلاری شعرلر بیر-بیرینین عینی کیمی نظره چارپیر ، یعنی بیر شاعرین یازمیش اولدیغی شعرینده اولان سوزلر و جمله‌لر ، معنالار ، باشقا شاعرلرینده شعرینده تاپیلاق اولور .

اودر که بعضی شاعرلریمیزین صنعتلری چوق قوری چیقر . وبعضی زمان هیچ معناسی اولمایان کلمه‌لرده ایشله نیر البته یوقاریدا گوستردیگیم مثاللاردان آیدین‌اولور که شعرلر قوری یازیلیر ، اوز گوزه‌للیگنی ایتیریر .

آذربایجان شعرینده هیجا وزنی بویوك رول اوینا دیقندان شاعرلریمزده هیجا وزنی ایله شعر یازمالیدیرلار گنج الملیمیزین تربیه سینده شاعرلریمیزین و یازیچیلاریمیزین بویوك گومه‌گی‌واردر، اونا گوره‌ده شاعرلریمیز و یازیچیلاریمیز اوشاقلار ادبیاتینا حس‌ایگر ورمه‌لیدیرلر .

شاعر و یازیچیلاریمیزین قارشیسندا دوران ان‌مهم بیروظیفه واردر که‌اودا صحنه ادبیاتی یاراتماقدر . بیزده حال حاضرده ملی بیرصحنه اثری یارادیلمامیشدر . بومهم موضوع حقنده یازیچیلاریمیزین قارشیسندا بویوك وجدی بیر وظیفه دورور . اونلار اوز قلملرینی صحنه اثرلری اوستونده سینماملی و خلقمیزین بوگونکی طلبلرینی اوده‌ین صحنه اثرلری یازمالیدر من امیدایدیرم که لازمی اداره‌لرده صحنه اثری یاراتماسیندا بویوك تشبث و کومکلیك ایده‌جکلر .

خلق نغمه‌لری

هوپ هوپو اولسون دایی! گل توپون اولسون دایی!
آغ اوتاغین ایچینده نشانلین اولسون دایی...

ایلك بهاردا هوا ایزیشیب؟ بادام آغاجلاری گلله‌زرکن اکثر سحر وقتی باغچالاردا بیر قوش اوتر .. اوباشیندا بیرداراق ، اگنینده ساریلی قرمزیلی ، بول بول گوزل بیر البسه ، اوزیده نسبتا مانوس واساطیری بیر قوشدر .

اوشاقلار اونی هوپ هوپ یا (بوبو) آدیله چاغیرارلار . دییرلر که او وقتیله بیر گنج و عشوه‌کار گلین ایمیش بیرگون میشه آغاجلاری پناهنده ، چایدا چمرکن ، قاین‌آتاسی اینك‌لری‌سووارماق ایچون چاپا‌نیر .. طبیعی ، او ، گلینی ایلك‌دفعه گورمز . لکن گلین ، کوللارین اورتاسیندا ، بیر قرقاووش قوشی کیمی ، بوزوشوب گیزلنمك ایستر کن ، نه‌ایسه قاین‌آتانین گوزی ، اونا ساتاشار ...

گلین خوروزدان قاچان بیرگلین ایمیش !

دییرلر که‌اوارادبنده گیده‌لی ، قاین‌آتا اونون کولگه‌سین بئله گوره بیلمه‌میش ایدی . او ، یالنیز قاین‌آتادان دگل ، قاین‌آتادان‌دا بئله اوزون ، گوزون اورتمیش! عجبا ، بئله اوتانجاق قیز نئچه اوت برهنه بیر کیشی‌نین اونونده دایانا بیلرمی‌دی؟ دییرلر که او ، خجالتدن اریییب سویا دونوب ، صمیم قلبدن تاری‌دان بیرقوش شکلنه دوشمه‌سینی استرحام ایدیر ! درحال دعاسی مستجاب‌اولوب ، باشیندا‌داراغی قیرمزال ساچلارینا تاخیلی حالده ، بیر قوش اولوب هوایا اوچار ...

لکن ، متاسفانه ، اوده اونون یوسف آدلی بیر کوره اوشاغیدا وارایمیش . بیلیرسینیز که بیر آنا اوز اوشاغیندان ال گوتوره بیلمز اونا گوره قوش اولوب باغلارا اوچان گلین ، هرایل بادام‌لار گلله‌زرکن ، اوغلونون سوراغینا گلیرو آغلارسس ایله ، اوزاقلاردان « یوسفیم ، یوسفیم » دیه ، اونی چاغیرار ...

گل توپون اولسون‌دایی
آغ اوتاغین ایچینده :
نشانلین اولسون‌دایی :
گلای ، چیچکلی‌بیر اویونجاق توپون اولسون دایی! اوتوپی منه ور سن ، سنی گوروم ، آغ اوتاغین ایچینده نشانلین ایلـه اوتوراسان ... دایی ! بیراویونجاق خاطری ایچون ، بیرتمیز اوشاق قلبندن قوپان بوساده و صمیمی (دیلـه‌ك) نقدر شاعرانه وصمیمانه‌در !

ساهر

توپلایان حسین صابر زمان

صون پشیمانلیق بهره وئرمز

« خلق آراسیندا اولان کیچیك حکایه‌لر و مثللر »

ناخلف بیر شخص دنیانین تحولاتی اوزرینده یوخاری مقام ، عالی رتبه‌یه نائل اولدیقدان صونرا حقیقی دوست‌لاریندان بیریسی تبریك ایتمك مقصدیله اونون یانینا گلندی .

ناخلف اونو گوردیکده ئوزون تانیمامازلیقا ووروب دئدی :

سن ، کیمسن و نه ایچون گلمیسن؟

دوستی اونون یاراماز رفتاریندن خجالت چکرکن :

— من صنون قدیم دوستلاریندانام ، ایشیتدیم کور اولوب اولموسن تعزیه‌یه گلمیش ایدیسم دیه جواب ویردی ، صونرا دووروب گلندی .

مقام صاحبی ایسه ئوز گوردیکی ایشدن و دوستونون سوئیله‌دیکی سوزونه‌دن آرتیق درجه‌ده پشیمان اولدی .

گنج و قوجا

بیر نفر گنج بیر باغین کنار‌یندان کنچیردی ، بیردن گوزی قوجا باغبانا ساتاشدی که، آرتیق شوق چوخ علاقه ایله ایشله‌ییر ، گنج تعجب ایده‌رك ایره‌لی گلدیب :

قوجا عمی نه ایچون عمروین صون چاغندا بئله جدی صورتده ایشله‌ییرسن دیه سوردی قوجا دیدی .

اوغلوم آلما توخومی اکیرم گنج داها آرتیق تعجبله‌نیب !

عمی جان صنون عمروین چوخوسی گلدیب آزی قالیر ، گویا منظورین آلما توخومی اکمك‌دن حاصل گوتورمکدر ، دیه سوردی قوجا استهزا‌ایله گولوب:

اوغلوم تعجبله‌نمگین هیچده لزومی یوخدر ، اکیبلر حاصلین یئمیشیك ، گره‌ك اکك حاصلین یئسینلر ، دیه جواب ویردی . بونو باشقا بیر جورده حکایت ایتمیشلر .

(ایشئك و ایت)

آزار لامیش بیر ایشئك چولین اورتاسیندا دوشه‌رك جان ویریردی ، بیر دانه ایت ایسه اونون باشی اوسته دوروب حسرت گوزیله باخیردی .

ایشئك — ای ایت ! نه ایچون دورمیسان و نه گوزله‌ییرسن ، سوردی .

ایت . جواب ویردی

منتظرم ئوله‌سن اتینی یئیب دویام .

ایشئك

— بی خود معطل اولما . قوی گئت ایشین گوجون دالیسینجا ، من دنیانین قیمتلی جانلاریندان اولاراق هله نئچه گونه کیمی ئوله‌جکم ! دیدی .

ایت .

— چوخ یاخشی ، منده دنیانین قیمتلی بیکارلاریندان اولدوغیم ایچون صنین ئوله‌گینین انتظاریندان باشقا ایشیم یوخدر دیه جواب سوئیله‌دی .

تشکر

بیر نئچه ایللردن بری آغیر گوز مریضلیگینه دوتولموشدوم چوق حکیملره مراجعه ایتدیکدن صونرا نا امید قالمشدم . نهایت «ظفر» کارخانه‌سینین توسطیله سوومت مریضخانه‌سینه مراجعه ایدیب ۱۸ گون معالجه دن صونرا گوزلریم شفا تاپدی .

بو ۱۸ گون مدتده سوومت مریضخانه‌سینین دوقتورلاری و پرستارلاری طرفندن گوستریلن خدمتلره و علی الخصوص گوز دوقتوری خانم صمد وواداَن چوق آرتیق درجه‌ده تشکر ایدیرم .

ظفر کارخانه‌سی کارگری
سید میکائیل چشم آذر

اداری اعلان

حرمتلی آبونه‌چیلر‌یمیزدن تقاضا اولونور ئوز آبونه پوللارینی ویرمکده تسریع ایتسینلر

اعلان

پنجشنبه گونی ۲۳-۸-۲۵ده گون اورتادان ایکی ساعت یاریم گئچمیش خانملار قولوبینین قونفرانسی اولاجاقدر .

قولوبا عضو اولمیان خانملارین اشتراك ایتمکلری آزاددر

۱-۲ خانملار قولوبینین هئیتی

یازیچیلارا

محترم یازیچیلاردان خواهش اولونور یازدیقلاری مقاله‌لری مرکب ایله و آیدین یازسینلار تا روزنامه اداره‌سی و مطبعه‌نی اشکالا دچار ایتمه‌سینلر .

اعلان

آذربایجاندا خلق یارادیجلیغی صنعتینی تشویق ایتمك و اهالینی آذربایجان خلق یارادیجلیغی اوستالارینین اثرلریله تانیش ایتمك مقصدیله سوومت اتفاقیله مدنی علاقه جمعیتی و سوومت مدنیت ایوی ایران آذربایجانی خلق یارادیجلیغی اوستالارینین اثرلریندن عبارت تبریزده کی‌سوومت مدنیت ایوینده سرگی تشکیل ایدیر .

سرگیده اشتراك ایتمك ایستین‌خلق یارادیجلیغی صنعتکارلاری ئوز اثرلرینی سوومت مدنیت ایوینده سرگی قومسیونینا تقدیم ایده‌بیلر .

سرگیده آشاغیدا گوستریلن صنعت اثرلریله اشتراك ایتمك اولار .

۱ - مختلف توخوتما صنعت ایشلری : خالی ، خالچا ، پالاس ، شال ، تیرمه گلاغائی ، یایلیق ، پارچا ، بافتا ، زنجیره ، لورتسوك ، پرده ، خورجون ، کیسه ، قلمدان قابی ، جوراب و غیریلری .

۲ — پارچا اوزه‌رینده ایشله‌مه ، چکمه ، ایکمه و گلابتین ایشلری .

۳ — زرگرلیك و مینا ایشلری ؛

٤ — ظریف صاخسی قابلاری ،

۵ — مختلف نوعلی ظریف نجارلیق ؛ خاتم و منبت کارلیق ایشلری ؛

٦ — مختلف مسگرلیك و قلم ایشلری .

۷ — مختلف قابلار اوزه‌رینده نقاشلیق و قلم ایشلری .

۸ — یوخاریده‌اکی‌لاردان باشقا خلق یارادیجلغین مختلف ساحه‌لرینه عائد ظریف ایشلر گوستریلن بوتون اثرلر مرداد آیینین ۲۰ سیندن آذر آیینین ۱ نه‌قدر (آغوست آیینین ۱۱ ندن نویابر آیینین ۲۱ نه‌قدر) مدنیت ایوینده‌قبول اولوناجاقدر .

سرگیده بیرنجیلیك قازانان اثرلرین اوستالارینا آشاغیدا گوستریلن اوچ درجه‌لی مکافات ویریله‌جکدر .

بیرنجی درجه‌لی مکافات	۱ عدد بئش مین ریال
ایکینجی درجه‌لی مکافات	۲ عدد هر بیری اوچ مین ریال
اوچونجی درجه‌لی مکافات	٤ عدد هر بیری مین ریال

تشکیل اولونان خلق یارادیجیسی سرگیسی ایکی آیا قدر دوام ایده‌جك و صونرا اثرلر ئوز صاحبلرینه قایتاریلاجاقدر .

سرگیه دایر معلومات آلماق ایچون هر گون سحر ساعت ۸ دن ۱ ده قدر مدنیت ایوینده حاجی زاده‌یه مراجعت ایتمك اولار .

مدنی علاقه جمعیتینین اداره هیئتی مدنیت ایوی مدیریتی

کارگرلر - کارمندلر - کندچی - روشنفکر - آزادیخواه - اصناف و تاجرلر

خوزستان کارگرلرینین خانمانسیز عائله‌لرینه کمك ایدین!

اعانه دفتری کارگرلر اتحادیه‌سینین مرکزی شوراسیندا هرگون ساعت ۸ دن ۱۴ ه‌قدر و ۴ دن ۸-ه قدر هر جور نقدی و جنسی اعانه قبول ایتمك ایچون آچیقدر .

اعلان

آذربایجان فرش شرکتینین ممتاز فرشلری

ایندی ایچون گوزه‌ل زینت و آینده ده ایسه‌ده گرلی بیر تامیندر .

آذربایجان فرش شرکتینین مدیر عاملی حسین نوبری

ش ۳۶۰ ۳-۳

اعلان

خلق قوشونلارینین مالیه اداره‌سی ۵ باش یاشلی آت مزایده یولیله ساتاجاقدر مشتری اولانلاردان خواهش اولونور سه‌شنبه گونی ۲۱ر۸ر۲۵ ساعت ۱۰ صبح ده خلق قوشونلارینین مالیه اداره‌سینده حاضر اولسینلار .

ش ۳۶۱ ۳-۳ خلق قوشونلار مالیه اداره‌سی

آذربایجان مطبعه‌سی

فرقه‌وی خبرلر

آستارادا

آستارادا هفته‌لیك قونفرانسین ۳ نجی جلسه‌سی جمعه گونی ۱۷-۸-۲۵ ده نظامی مکتبی سالونیندا تشکیل تاپمیش و گونده‌لیك مسئله‌لر اطرافیندا دانیشیقلار آپاریلمیشدر .

نمین ده

نمین محلی قومیته‌سینین دستوری اوزره نمین بخشداری و محلی قومیته صدری حومه کندلرینه قادینلار و جوانلار تشکیلاتینا باش چکمکدن اوتری گئتمیشلردر .

نمین ده قونفرانس

نمین ده ولکیج محالیندا کی حومه‌لرین ۲۰۰ نفر هیئت عامله‌لری نمین ده بیر یغینجاق ایده‌رك فرقه‌وی و گونده‌لیك مسئله‌لر باره‌سینده لازمی گوروشلر و دانیشیقلار اولموشدور .

اهر خبرلری

اهردن گلن خبره گوره اهرده فرقه‌نین جدیتیله بیر چوخ اطراف کندلرده سوادسیزلاردان ئوتری درس کلاسلاری آچیلمیشدر بوندان علاوه اهر جوانلار تشکیلاتندا جوان هوسکارین شرکتیله روس دیلی درسی دایر اولموشدر . تشکیلات طرفیندن آذربایجاندا جوانلار تشکیلاتینین قورولماسینین ایل دونومی گونی آذر آیینین اولینده دوتولاجاق جشن‌ایچون حاضرلیق آپاریلیر .

مراغه خبرلری

۱ — سوومت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلیان جمعیتین مراغه شعبه‌سنین سالونیندا اوقتیابر انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومی مناسبتیله اوچ گنجه آبان آیینین ۱۶ و۱۷ و۱۸ نده ایکینجی‌وقتی ساعت ۵ دن ۹ قدر طنطنه‌لی جشن اولمشدر مین نفره یاقین شهرین مختلف صنفلریندن بو جشنده اشتراك ایتمشدیلر .

مختلف شخصلر دانیشاندان صونرا جشنین آخرینده جمعیتین موزیکال شعبه‌سی بیر پرده کنسرت ،آقتورال هیئتی ایسه ۲ پرده‌لیك (لاچین یوواسی) آدلو قومیدی نمایش ویردیلر .

۲ — آذربایجان کارگرلر و زحمتکشلر اتحادیه‌سنین مراغه شعبه‌سنین گوستریشیله خوزستان کارگرلرینه کومك لیك ایتمك ایچون بیر کمیسیون معین اولمشدیر ، کمیسیون جمعه گونی ۱۷ر۸ر۲۵ دن ایشه باشلامشدیر .

قلمی عشگنابی

عشق و محاربه !
یا
آلکساندرین خاطره‌لری

-۱٤-

صنون‌عکسلریندن بیرنئچه‌سی منده‌دیر . من اونلارا باخدیقجا گئچمیش گونلریمیزی ، سنی خاطرلاییرام ، ئوز عشقیمی مجسم ایتمك ایچون فرونتین‌وضعیتین یئنه‌ده سنه آیدینلاشدیرماق مجبوریتینده‌یم . بیر بویوك شهر ایچه‌ریسینده اولان سه‌وگی ایله فرونت دا اولان عشقین فرقی چوخدر . انسان محاربه زمانی ئوزینده باشقا جور ، بیرمحبت و عشق دوشونور . بومحبت هر زمان انسانین حیاتی هده‌لندیکجه قوتله‌نیر ، آرتیر ، آرتیر ، انسان دا دەرین بیر صبرسیزلیك یارانیر .

ئولوم له دیریلیك آراسیندا بیر اوقدر فاصله یوخدر . هر گون مینلرجه هوادا او طرف — بوطرفه گئده‌ن گوله‌لردن بیری ، یالنز بیری ، بیرانسانین حیات ، سه‌وگی و آرزولارینا صون قویماق ایچون کفایت ائده بیلر . منیم یولداشلاریمین بیر چوخی فقط بیر گوله‌ایله ئولمیشلردر .

بیزی هرطرفدن محاصره‌یه آلمیش بو جور ئولوم و بوخلیق محیطینده عشق بیزیم ایچون صون درجه‌ده عزیز و مقدس‌دیر .

بیزی بو قورخولی و دهشتلی موقعیتلردن عشق ، وطن ، آنا ، باجی محبتی ، آنجاق یالنز عشق قورتاریر ؛ نجات ویریر . بیز ئولمکدن چکینمیریك ، من ساغلام قالیب و غلبه بایراغیمیزین دنیا اوزه‌رینده یوکسلمه‌سینی گورمکده ، سنیله بیرلیکده یئنه بیزیم اوشاقلیق و جوانلیق خاطره‌لریمیزین شیرین و دادلی قوجاغی اولان وطنیمیزده بختیار یاشاماغیمیزا .. امینم

من صنون عکسلرینی اوره‌گیمین اوستونده ساخلاییرام . وقت تاپدیقجا اونلارا باخیرام . استراحت وقتلرینده منیم‌ایشیم بعضی کتابلاری ، صنون مکتوبلارینی اوخوماقدان و عکسلرینه باخماقدان عبارتدر .

فرونت دا منیم صنون محبتیندن ، کئچمیش مقدس خاطره‌لریمیزدن دولی اولان اوره‌گیمده‌ن باشقا هئچ زادیم یوخدر . بو اوره‌ك صنون پاك محبت لرینین مخزنی در . من بواوره‌گی سه‌ویرم ، اونو تقدیس ائدیرم . چونکه اوره‌گیمین ، صون نفسیمه قدر وطنیمی و سنی اونودا بیلمدیگینه آرخاینام .

آه ! دهشتلی خیاللار ! . . . خیال . . بو قوه انسانین ان گوزه‌ل و ان نفرتلی عاطفه‌لریندن بیری‌در . بعضی وقت‌لر لذتلی آرزولارلا باشیمی قاتیشدیریرام . خیال ائدیرم . . .

« محاربه قورتاردیقدان صونرا سینه‌مده قهرمانلیق میداللاری پارلایارکن استالین فرادا قاییداجیغام ، تانیا منی قارشیلایاجاقدر ، اونو ئوپه‌جکم ، فرونت دا شاهد اولدیغیم دهشتلی خاطره‌لری بیر‌بیر اونا دیه‌جکم ، مهتابلی گئجه‌لرده اونون خیالی ایله باشا آپاردیغیم ساعتلری شرح وئره‌جکم . آلاولار ، سونگولر آراسیندان اونون‌عشقی و محبتی سایه سینده نجات تاپدیغیمی اونا دیه‌جکم ، ئوز یادداشتلاریمی اونا گوستریب ، باشیما گلن هر بیر ایشی ، چتین گونلری اونا بیلدیره‌جکم . . .

اونلا ایسته‌دیگیمیز یئرلره گئدیب ، ایسته‌دیگیمیز کتابلاری اوخویوب ، ایسته‌دیگیمیز کیمی یاشایاجاییق . . . »

بو منیم خیاللاریم‌در . . .

بیرده‌ن — بیره توپلار قیشقیریر ، فکریمین زنجیری‌قیریلیر ، من هله ساغ و دیری قالماغیما امید ائده بیلمیرم . من بو یازیلارلا ئوزیمی آلدادیب ساکتلشدیریرم . کیم بیلر نه اولاجاقدر ؟ لاکن من بونلاری یازدیقدا سنی گوروب سنیله دانیشماق کیمی حساب ائدیرم . بونلاری یازدیقدان صونرا اوره‌گیم یونگولله‌شیر ، بوشالیر . . .

دوغرودان‌دا فرانسه لی بیر یازیچی نین بو سوزلری :

« انسانین یازیلاری اوزون قلب و روحینده اولان سوزلری عکس ائده‌ن بیرگوزگی کیمی در . انسان بو یازیلاری قورتاردیقدان صونرا سانکه بیر آغیر داغی ئوز اوره‌گینین چیگنیندن یئره قویمیشدر . . . »

دوزدر .

منیم اوره‌گیم راحتله‌شیر ، لاکن فکر ائدیرم که بو یازیلار بیر گون منیم اوره‌گیمدن آخان قیرمیزی قانلار ایله بویانیب آرادان گئده‌جك‌در . دشمن‌لر منیم تاثرلریمی و وطنه اولان محبتیمی گوردیکده سه‌وینیب — آجیقلاناجاقلار . بوخیال منیم ایچون چتین‌در .

خیال ! . . . بوقوه انسانین ان گوزه‌ل و ان نفرتلی عاطفه‌لریندن بیری در .

عزیز نشانلیم !

آرخاین اول ، من ئوله‌یه‌جکم و آخیردا سنیله بیریرده خوشبخت حیات سوره‌جه‌ییك .

ایندی سنلی — منلی وطنی حفظ ایتمك اوغروندا ایره‌لی!...

شهریمیزده اولان ملی موسسه‌لر

اول صحیفه‌دن بقیه

اولان فقیر و یوخسول اوشاقلار، کولکلردن، سویوقدان، ایستی‌دن، خسته‌لیکلردن بو قهرمان آنالارین توجهلریندن سایه‌سینده نجات تاپیب اجتماعین یا داها دوغروسی خوشبخت حیاته مالك اولان بیر سایلی عده‌نین اختیارینا وئریلیردی، اونلاری صاحیب استثمار اله‌دیردیلر.

لاکین ایندی نهضتیمیزین سایه‌سینده راحت‌لیك اوزینه ایللر بویی حسرت قالان عائله‌لر بو دوغوم ایوی خسته‌خانه‌سینده چوق راحت‌لیکله دوغور و یوخسوللیغین دهشتلی پنجه‌سیندن خلاص اولیشلار.

دوغوم ایوی داخلی، جراحلیق دوغوم یئری، خسته‌خانه، اوشاقلار یاتاغی و باشقا قسمتلر ومامالیقلار کولله‌سیندن تشکیل تاپمیشدر.

ایندی اورا رضایتلی بیر شکلده فعالیت ائدیر.

شیر و خورشید خسته‌خانه‌سی

شیر و خورشید خسته‌خانه‌سینده ده مریضلر ایچون لازملی وسیله‌لر موجوددر. بو کیمی یئرلرده انسان ایندیه قدر صحیه‌سیز اولان، عمرینده بیر دفعه ده اولور - اولسون دکتره، داوایا و یاتماغا تامارزی قالان یوخسوللارین بوندان قاباق نه کیمی پیس وضعیتده یاشادیقلارینی آیدینجاسینا دوشونور. بیر چوقلی ایولرده خسته‌لر خسته‌لیکه یاتیب بوتون وارلیقلارینی خرجله‌دیکدن صونرا آخیردا فاجعه‌لی بیر وضعیتله ئولوردیلر. دیوارلارین دیبلرینده صاحب‌سیز آداملار دان دا ئولنلر آز دئییل ایدیلر.

ایندی بورادا اونلارا ئولومین، دهشتلی ئولوملرین الیندن نجات وئریلیب اونلارا حیات وئریلیر.

خسته خانه‌ده یاتان مریضلرین بیر نئچه‌سی ایله من دانیشدیم. آقای دکتر مجیر مولوی مریضخانه‌نین رئیسی اونلارین خسته‌لیکلری باره‌سینده لازملی توضیح‌لر وئریردیلر. بعضی لرینین خسته‌لیکلری چوق آغیر ایدی. لاکن خسته‌خانه ایشچی لرینین فعالیت لری و خصوصیله آقای دکتر مجیر مولوی‌نین دقتی و جدیتی سایه‌سینده هاموسی یاخشی اولماغا اوز قویمیش ایدیلار.

شیر خورشید خسته‌خانه‌سینده جراحلیق قسمتی کامل بیر صورتده موجوددر. هابئله برق دستگاهی ده کاملدر، مریضخانه ایکی کیشیلر، قادینلار قسمتینه بولونمیشدر. لابراتوار دستگاهیندان دا لازملی موقعلرده لایقینجه استفاده اولونور.

صحیه اداره‌سی شیروخورشید خسته‌خانه‌سینین نزدینده اوشاقلار ایچون یئنی بیر خسته‌خانه دوزه‌لتمکی ده نظره آلمیشدر.

تربیه ایوی

تربیه ایوینین نزدینده اولان مدرسه‌ده اوشاقلار درس اوخوماقدادرلار.

قلالاردا کیچیك یاشلی اوشاقلار دوشلرینه میدال وورولوب آنادیلیمیزده دوسقادا یازیر - اوخویوردیلار اونلار آزاد بیر صورتده ئوز احتیاجلارینی آقای دکتر اورنگی و مجیر مولوی‌یه اظهار ائدیردیلر.

من تربیه ایوینین یاتاق اوطاقلارینا دا گئتدیم، بورادا دهشتلی خاطره‌لرینی خاطرلاییردیم. من ئوزوم ۱۳۱۷ ده تربیه ایوینده قالاردیم، او زمان بیز حیطده جیریق و بیتلی بورقالنلارین ایچریسینده داشلارین اوستونده یاتاردیق. یاشاییشیمیز چول حیوانلاری و ابتدائی بشر حیاتی شکلینده ایدی. ائشیتدیکیمیز سوزلر یامان و گوردیکلریمیز هاموسی گوتك ایدی...

لاکین ایندی من بورادا اوشاقلار ایچون وئریلمیش تمیز یتوللاری، تختخوابلاری و یاتماق اوطاقلارینی گوردیم.

اوشاقلار ایچون بیر قرائتخانه تاسیس ائدیلمیشدر. اونون دیوارلاری اوشاقلارین ئوز اللریله چکیلمیش نقشه‌لرایله دولی ایدی. بو ئوزی‌ده تربیه ایوینه احتیاجلی اولان و بوندان قاباق (دیلنجی خانه) ده یاشایان اوشاقلارین‌دا «آقالارین» اوشاقلار کیمی «استعدادلی» اولمالارینی اثبات ائدیردی.

اوشاقلار احتیاط ایچون دوزه‌لمیش خسته‌خانه‌نی، آشپزخانه‌نی ده گوردوم اونلار مخصوص بیر سالوندا میزلرین اوستونده شام و نهار یئییرلر. بوندان قاباق ساخسی و حلبی قابلاردا خوراك آلیب و کوچه‌ده گئده‌ گئده یه‌ردیلر. لاکین ایندی‌ده‌ها او دوره کئچمیشدر. قدیم اونلاری دوگردیلر. لاکین ایندی اونلاری تربیه ایتمك ایچون علم و معرفت یولیله ایشه باشلاییب و اونلارا قرائت‌خانه ترتیب ائتمیشلر. من بویوك بیر سه‌وینج ایله بورا گلمکیمدن سونسیز درجه‌ده راضی قالاراق اورادان چیخدیم.

بیز امکان تاپدیقجا بورانی داها آرتیق مدنیلشدیریب و اوشاقلاریمیزی تربیه ائده‌جه‌ییك.

دنیا خبرلری

۱ نجی صحیفه‌دن بقیه

گوره بو دفعه سئچگیلر نتیجه‌سینده کمونیست فرقه‌سی آرتیق موفقیتلر الده ایده‌جکدر - فرانسه‌نین مجلسینه ۶۱۹ وکیل سئچیلیر بونلارین ۵۴۴ ی فرانسه تورپاغی و قالانی دا مستعمره‌لردن سئچیله‌جکدر.

فرانسه‌ده اولان سئچگیلرده پاریس شهرینده آراملیقلا سئچگی عمله گلمیشدر. پاریس شهرینده چیقان ارتجاعی روزنامه‌لر قوموئیستلری جنایت تورمه‌دن آدلاندیریب علاوه خلقی کمونیستلرین علیهینه تحریك ایدیب و مذهب طرفدارلارینا آرخالانماقلا و بوندان استفاده ایتمکله کمونیستلره قارشی تبلیغات آپاریرلار، بونون سببی ده آیدیندر. نئچه مدت ایره‌لیدن فرانسه خلقی بوتون سیاسی دسته‌لری و فرقه‌لری یوخلویاراق نتیجه‌ده کمونیستلرین وطن پرورلیکلرین و صداقتلرین هابئله اونلارین خلق کوتله‌لرینین حقیقی مدافع‌لری اولدوقلارینی تمامیله تمیز وئریب و فرانسه کمونیست فرقه‌سینه نسبت درین اعتماد و ایمان بسله‌ییشلر.

بونونلادا ایندی کمونیستلرین سئچگیلرین آخرینده چوخلی موفقیت الده ایتمکلری و خلقین اکثریترایینی قازانماقلاری گوزلنمکده‌در. علاوه قوموئیستلر فرانسه مرتجعلری بئیوت خلافنه اولاراق فرانسه‌نین آمریقا دولتیندن بورج آلماقینی تنقید ایدیب بو ایشی خلقین منافعیله اویغون بیلمه‌ییب - آمریقادولتی‌نی بو ایش واسطه‌سیله فرانسه‌نین آزادلیق خلق حیاتی اقتصادی ایشلرینی سرمایه و پول نفوذی آلتینا آلماق مقصدینده اولدوغونی گوستریرلر بو فکرده تمامیله دوز گوندر - بئله بیر وضعیتده ده مرتجع‌لر فرانسه‌یه و اونون خلقینه خیانت ایدره‌ك قوموئیستلری ئوز خیاللاریندا جنایتکار آدلاندیریرلار. حالبوکه همین قوموئیستلر فرانسه‌نین اشغال گونلرینده فاشیست جنایت کارلاریلا مبارزه آپارمیشلار.

ایتالیادا

ایتالیا کمونیست فرقه‌سی بیوك اوکتیابر سوسیالیست انقلابی نین ۲۹ نجی ایل دونومی مناسبتیله ایتالیا نین شهرلرینده ۴۶ بیوك میتینك تشکیل وئریبمیشدر - سووئت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلیان ایتالیا جمعیتی واسطه‌سیله روم و باشقا شهرلرده خلق ده‌ن ئوتری بیر چوخ سووئت فیلملری گوستریلمیشدر.

چینده‌کی وضعیت حقینده

اول صحیفه‌دن بقیه

هابئله مرکزی حکومت سلاحلی قوه‌لرینین و هابئله قوموئیست سلاحلی قوه‌لرینین آزالدیلماسی حقینده ده موافقت حاصل ایدیلمیش ایدی.

موافقت نامه موجبنجه مارشال - چیانکایچك حکومتی توقیف ایدیلمیش دموقرات عنصرلرین و غزیته‌لرین آزاد ایدیلمه‌سینی و دموقرات تشکیلاتلارا علنی صورتده فعالیت اجازه‌سی وئریلمه‌سینی قبول ایتمیش ایدی.

لاکن بو موافقت نامه هیچ وقت اجرا مرحله‌سینه قویولمادی چونکه آمریقان حکومتینین روزولت خارجی سیاستیندن عدول ایتمه‌سی و مرکزی حکومتی نظامی و اقتصادی حیثدن تقویت ایتمگه باشلادیغیندان، چیانکایچك وئردیگی وعده‌لرین اجراسیندان بویون قاچیردی.

مرکزی حکومت ژاپونیا مغلوبیتیندن صونرا قوموئیستلرین الینه دوشموش اولان منچوریانی، اشغال ایتمگه جان آتدی.

بئله‌لیکله فقط بیر آیا یاخین بیر زمان سوره‌ن متارکه، آرادان گیتدی و یئنی‌دن چینده داخلی محاربه باشلادی.

او زماندان بری چینده محلی چارپیشمالار دوام ایدیر. عین حالدا مرکزی حکومت ایله قوموئیست نماینده‌لری آراسیندا آمریقا سفیری «ژنرال مارشال» ین وسیله‌سی ایله مذاکره‌لر دوام ایدیردی.

بو مذاکره‌لری قوموئیستلر طرفیندن معروف ژنرال «شوئن‌لای» اداره ایدیردی.

مذاکره‌لر دوام ایدیرکن مرکزی حکومت قوه‌لری آمریقالیلار طرفیندن آلدیقلاری مادی یاردیم اثرینده بیرمقدار یئرلری او جمله‌دن منچوریانین مهم شهرلریندن اولان «چانچونی» و صون گونلرده ده بویوك ستراتژیك اهمیته مالك اولان «کالگان» شهرینی اله گئچیرمکه موفق اولموشلار.

مارشال چیانکایچك بو نظامی موفقیتلره نائل اولدیقدان صونرا یئنی‌دن قوموئیستلر ایله بیر قراره گلمك فکرینده اولدیغینی ابراز ایتدی لاکن بو دفعه چیانکایچك قوریه موافقت نامه‌سیندن خارجی و بعضی شرطلری قوموئیستلره تحمیل ایتمگه چالیشدی.

اما قوموئیستلر بو یئنی تکلیفلرین آلتینا گیرمه‌دیلر و فقط نظامی طریقیله قوریه‌دن بری اشغال ایدیلمیش یئرلرین گئری وئریلمه‌سی و سیاسی محبوسلارین سربست بیراخیلماسی شرطی ایله مرکزی حکومت ایله همکارلیق ایده‌جکلرین بیلدیردیلر.

ایندی بو صون گونلرده گلن خبرلره گوره چیانکایچك یئنی‌دن قوموئیستلر ایله موافقت ایتمك فکرینده اولدیغینی ابراز ایتمیش و هابئله دونن ایچون بوتون ناحیه‌لرده آتش‌کس امری وئردیگینی بیلدیرمیشدر.

چیانکایچك قوموئیستلری بیر - مؤسسان مجلسی قورماق ایچون دعوت ایتمیشدر.

لاکن ایندی‌دن ده آنلاشیلدیغینا گوره چیانکایچکین بو تکلیفی ده قابل قبول بیر ماهیت‌ده دگلدر.

چونکه «کومین تانك» ین حکومت ایتدیگی ناحیه‌ده دموقراتیك شرایطین موجود اولماماسی اوزیندن آزاد انتخابات و مجلس قوروسی امکانی موجود دگلدر.

هابئله قوموئیستلر مرکزی حکومت قوه‌لری قوریه‌ده‌کی موضع‌لرینه مراجعت ایتمه‌یکلری تقدیرده مرکزی حکومت ایله همکارلیق ایتمگه حاضر اولمیاجاقلار.

آنلاشیلدیغینا گوره چیانکایچکین صون تکلیفینه قارشی جوابلارینی قوموئیستلر آمریقا ائلچی‌سی ژنرال مارشالا تسلیم ایتمیشلردر.

بئله‌لیکله چین ده بو تیزلیکله صلحین و امنیتین قورولاجاغی چوخ آز محتملدر.

فقط آمریقا حکومتینین کومین‌تانکا عملی و مادی یاردیم ایتمه‌مه‌سی و چین داخلی ایشلرینه قاریشماماسی تقدیرده‌در که چین مرکزی حکومتی دموقراتیك حقلری تانیماغا و خلق حاکمیتینه بویون اگمگه راضی اولاجاقدر.

آمریقا کارگرلرینین اعتصابی

آمریقادا کارگرلرین اعتصاب ایتمکلری و نتیجه‌ده آلاسکا منطقه‌سنه ارزاق یئتیشمه‌دیگینه گوره آلاسکادا اقتصادی ایشلرده چوخلی چتین‌لیکلر رجوده گلمیشدر.

صلح اوغروندا

اول صفحه‌دن بقیه

مراکشی ئوز تحت الحمایه‌سی قرار وئریمیش و او تاریخدن مراکشین سلطانی فرانسیز عالی کمیسری‌نین دستورلارینی اجرا ایتمکده ایدی. کئچمیش آلمان امپراتوری «ویلهلمین» مراکشه مسافرتی، مراکشده بربرلر و عربلر آراسیندا نفاق ایجاد ایدیب بوئولکه‌ده داخلی جنگلر ایچون مختلف مساعد شرایط یاراتماق، مراکشی اوچ مختلف منطقه‌یه تجزیه ایتمك (اسپانیا مراکشی - بین‌المللی طنجه منطقه‌سی - جنوبی مراکش) سیاسی و نظامی نقطه‌ٔ نظردن بو منطقه‌نین اهمیتین گوسترمکه کفایت ایدیر. او تاریخدن بری خصوصیله عبدالکریمین سورگون ایدیلمه‌سیندن صونرا مراکشده ملی حرکات آرادان گئتمکده ایدی. صون محاربه ایللرینده مراکش قوه‌لری فرانسیزلر ایله بیرلیکده آلمان و ایتالیا علیهینه محاربه‌لرده اشتراك ایتمیشلر.

محاربه ایللرینده یئنی سیاسی شرایط خصوصیله کازابلانکا مذاکراتیندن صونرا (روزولت - چرچیل - دوگل آراسیندا مذاکرات) مراکش مسئله‌سی یئنی بیر سیاسی کیفیت اوزینه آلدی مستر روزولت مراکش سلطانیله گوروشدیکده مراکشین استقلالیتین تامین ایدیلمه‌سینی وعده وئریمیشدر.

بو تاریخدن مراکشده اولان استقلال طلب‌لر «استقلال» آدلی بیر فرقه تشکیل ایتدیلر. بو فرقه‌نین مرامنامه‌سینین برنجی ماده‌سی مراکشین استقلالیتینه و ایکنجی مهم ماده‌سی عربلر اتحادیه‌سینه ضمیمه اولماقدر. مراکش‌ده بوتون مترقی عنصرلر بو ئولکه‌نین استقلالیتین طلب ایدیرلر. مراکش کمونیست فرقه‌سینین هیئتی کئچمیش اوگوست آیینن ۲۶ سینده مراکش سلطانی طرفیندن قبول اولوقدا مراکشین مستقل اولماسین صریحا قید ایتمیشلر در.

ایندی مراکشده ملی نهضت جدی صورتده توسعه تاپمیشدر. ولی عربلر اتحادیه‌سینه ضمیمه اولماق خولیاسی مراکشده اولان مترقی دموقرات عنصرلری ناراحت ایدیر. عربلر اتحادیه‌سینین نشریه‌لری سیل کیمی مراکشه طرف آخماقدادر. بورادادا تونس کیمی عربلر اتحادیه‌سین ئوز اقتصادی و سیاسی منافعی ایچون آلت ایدن امپریالیست سیاستی ملی و استقلال طلب نهضتی ئوز اساسی هدفیندن منحرف ایتمك فکرینده‌در.

مراکشین آتلانتیك ساحلینده‌کی لیمانلاری (پورت‌لیوتی - کازابلانکا - طنجه) امریقا بیرلشمیش شتاتلارینین گوندن گونه نظرین جلب ایتمکده‌در، چوخلی حساس یئرلرده انگلیس لرین جانشینی اولان امریقا دولار سیاستی مراکشه مشتری نظریله باخماقدادر.

اونا گوره آرتیق اهمیته مالك اولان مراکش مسئله‌سی یاخین گله‌جکده فرانسه - انگلیس و امریقا روابطینده بویوك رول اوینیاجاقدر.

رسام‌لار سرگیسینده